

Verslag bijeenkomst over Ontwikkelstrategie Zuid-Oost Brabant en Dorpenstrategie voor de Peel op 17 april 2024

Genodigden: raads- en commissieleden Peelgemeenten en bestuur waterschap Aa en Maas

Welkom

Wethouder John Bankers heet als gastheer iedereen welkom. Hij blikt terug op de eerste bijeenkomst. De regio werkt al langere tijd aan de Regionale Ontwikkelstrategie. Deze is in de eerste bijeenkomst toegelicht en nu gaan we in de Peel van start met de Dorpenstrategie. Er zijn tijdens de eerste bijeenkomst veel vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Ook in het tweede deel tijdens de eerste bijeenkomst zijn tal van onderwerpen genoemd. Hij stelt vast dat het een positieve constructieve avond was.

Vanavond gaan we actief aan de slag met de 'wensen en bedenkingen' met betrekking tot de Regionale Ontwikkelstrategie en daarna kunnen aan thematafels vragen worden gesteld en opmerkingen worden gemaakt die worden meegenomen in de Dorpenstrategie. Het traject met betrekking tot de Dorpenstrategie moet namelijk nog starten. Opmerkingen van de raden kunnen vanaf de start van de Dorpenstrategie worden betrokken. Hij adviseert iedereen om deze kans goed te benutten.

Hierna stellen Simon Dona als opsteller van de Regionale Ontwikkelstrategie en Wytske Teeuwen-Besseling als programmamanager Peelsamenwerking zich voor. Vervolgens wordt nogmaals het doel van de avond toegelicht, namelijk het ophalen van 'wensen en bedenkingen' op de Regionale Ontwikkelstrategie en input voor de Dorpenstrategie.

Vooraf ingebrachte schriftelijke 'wensen en bedenkingen'

Namens alle raadsfracties van gemeente Gemert-Bakel wordt gevraagd om de inhoud van een amendement behandeld door de raad van Gemert-Bakel bij de mobiliteitsvisie te betrekken bij de Regionale Ontwikkelstrategie.

Door de raadsfractie PGA van de gemeente Asten zijn per mail 'wensen en bedenkingen' ingebracht ten aanzien van de Regionale Ontwikkelstrategie en Dorpenstrategie.

Door de raadsfractie Doe! van de gemeente Deurne kwam een vraag met betrekking tot de Regionale ontwikkelstrategie.

Deze drie reacties zullen inhoudelijk aan de vanavond ingebrachte 'wensen en bedenkingen' en/of reacties op de Dorpenstrategie worden toegevoegd.

'Wensen en bedenkingen' op de Regionale Ontwikkelstrategie Zuid-Oost Brabant

Hierna volgt het gesprek over de 'wensen en bedenkingen' en deze worden genoteerd.

Vanuit Someren is men van mening dat mobiliteit het belangrijkste thema is en op nummer één moet staan. Bereikbaarheid/infra/goede ontsluiting is de belangrijkste basis voor een gezonde economie en de leefbaarheid van een kern. Goede verbindingen zijn belangrijk om verspreid over de regio de schaa sprong op te vangen. In het verleden zijn een aantal slagen gemist. We zijn goed in plannen bedenken, maar minder goed in het uitvoeren ervan. Er moet worden doorgepakt.

Vanuit Laarbeek reageert men hierop dat er zwaar wordt ingezet op fietsverkeer en openbaar vervoer. De plattelandsgemeenten zijn ook vooral afhankelijk van auto en blijven dat ook in de toekomst. Vanuit Laarbeek wordt de reactie van Someren daarom onderstreept.

Vanuit Laarbeek wordt gevraagd wat de logische plekken zijn om te bouwen, of er al afspraken in de Peel zijn gemaakt over te bouwen woningaantallen, of elke gemeente toch bouwt wat men wil en wie daarop controleert.

John Bankers legt uit dat in de Woondeal afspraken zijn gemaakt over hoeveel woningen men mag bouwen. Nu bouwt iedere gemeente conform de eigen behoefte en nog geen enkele gemeente in de Peel bouwt de aantallen die in de toekomst conform de opgave moeten worden gebouwd. Wil een gemeente meer bouwen dan moeten hierover in subregionaal verband nadere afspraken worden gemaakt.

In de Dorpenstrategie worden ook afspraken gemaakt waar we wat gaan bouwen. Op de vraag of de provincie erop toeziet dat gemeenten afspraken ook nakomen, reageert John Bankers dat de provincie betrokken wordt bij de Dorpenstrategie. Eerder is ook de Ontwikkelstrategie met de provincie afgestemd. De Dorpenstrategie komt later vanavond aan de orde.

Vanuit Gemert-Bakel wordt nog eens het belang van de bereikbaarheid van de landelijke gemeenten benadrukt. Ook de mogelijkheid om te bouwen is belangrijk. Vanuit Gemert-Bakel wordt de wens uitgesproken dat de rol van de provincie 'soepel' moet zijn.

Vanuit Laarbeek wordt gevraagd of de nummering van de tafels wat zegt of de belangrijkheid van de thema's. Hierop wordt gereageerd dat alle thema's even belangrijk zijn. De nummering van de tafels zegt niets over de belangrijkheid van een thema.

Vanuit Someren wordt 'vitale kernen' als een heel belangrijk thema genoemd. Er is een combinatie van belangrijke onderwerpen en het is zaak om een goede balans te vinden.

Waterschap Aa en Maas benadrukt dat waterkwaliteit en energieverdeling ook belangrijke thema's zijn. Het waterschap vraagt zich af hoe we ervoor kunnen zorgen dat de waterkwaliteit in onze regio goed blijft, of we hiervoor misschien bepaalde bedrijven zouden moeten weren, vergunningen moeten aanpassen, etc.. Ook een goede energieverdeling in de regio is belangrijk. Dus bepaal samen wat de beste locatie voor windmolens is en voorkom dat elk dorp gaat voor eigen windmolens.

Vanuit Asten wordt gevraagd wat het verschil is tussen een Ontwikkelstrategie en een Dorpenstrategie en wat de meerwaarde is van een Dorpenstrategie.

John Bankers legt uit dat het traject voor een Regionale Ontwikkelstrategie enkele jaren geleden is gestart vanuit het bestuurlijk overleg MIRT. Veel opgaven zijn beland in het stedelijk gebied, terwijl de meer landelijke subregio's ook wilde delen in deze extra opgaven. Dit heeft eerst geresulteerd in Ontwikkelstrategieën op subregionaal schaalniveau waaronder voor de Peel en uiteindelijk in de Regionale Ontwikkelstrategie voor de 21 gemeenten. De Dorpenstrategie is een uitwerking van de Regionale Ontwikkelstrategie. In Brabant wordt nog gepioneerd over de vorm en inhoud van een Dorpenstrategie. Het is vanavond aan de raden om hierover aanbevelingen te geven. Onze regio wil in ieder geval zoveel als mogelijk concrete afspraken met concrete resultaten voor alle dorpen in de Peel en wijken waar het Helmond betreft. Het is nadrukkelijk de wens om niet weer een visie op te stellen, maar een resultaat. Dat zou de meerwaarde van een Dorpenstrategie moeten zijn. Het is aan de raden om mede een invulling te geven aan de Dorpenstrategie en welke onderwerpen terug moeten komen in de Dorpenstrategie.

Thematafels Dorpenstrategie en plenaire terugkoppeling

THEMATAFELS Dorpenstrategie

17 april 2024

Tafel 1: Wonen en voorzieningen

Deze thematafel gaat over:

- Soort woningen, prijsklasse
- Inclusieve zorgzame samenleving
- Voorzieningen
- Dorpsidentiteit

Aandachtspunten opgehaald op 25 maart 2024:

- Betaalbaarheid woningen
- Bouwen voor goede doelgroep zorgt voor doorstroming
- Discussie wat hoogbouw is/wat is haalbaar en wenselijk in de verschillende kernen
- Hoe 'organiseren' we het dorp/de wijk met de opgaven die we hebben
- Welke voorzieningen zijn noodzakelijk voor behoud van leefbaarheid (ook in relatie tot omvang van een kern)
- Wat is de kritische massa voor voorzieningen (wat is minimum om ze te kunnen handhaven)
- Eigen identiteit van alle dorpen en wijken/cultuurhistorie
- Zorgneutrale dorpen-wijken: goede mix zodat 'samen zorgen' mogelijk is (jong-oud)
- Regelgeving t.b.v. eigen inwoners bij woningbewijzing
- Andere woonconcepten voor senioren (zorg concentreren/bejaardenhuis opnieuw uitvinden (in huursfeer))

Tafel 2: Prettig wonen en woonomgeving

Deze thematafel gaat over:

- Openbare ruimte en groen
- Vrije tijd en recreatie
- Verbinding met landelijk gebied
- Integratie
- Gemeenschap en verenigingsleven

Aandachtspunten opgehaald op 25 maart 2024:

- Brade welvaart, gezondheid in relatie met bijv. sportvoorzieningen
- Verenigingsleven belangrijk voor dorpsleven: vaak relatie met 'buitengebied' en met 'zorg voor elkaar'
- Vrijtijdsconomie belangrijke kans
- Bereikbaarheid en toegankelijkheid natuurgebieden: beschermen versus recreëren en gebruiken
- Groen in de kernen: ook 'recreëren' binnen de kern
- Veel functies die ruimte vragen. Welke hoogte (en verdichting) is waar haalbaar ook in relatie tot behoud identiteit
- Integratie van migranten in de (lokale) samenleving

Tafel 3: Energie en klimaat

Deze thematafel gaat over:

- Klimaatuitdagingen (hittestress, wateroverlast, droogte)
- Schaarste netcapaciteit en duurzame elektriciteit
- Verduurzaming gebouwen (bestaand en nieuw)

Aandachtspunten opgehaald op 25 maart 2024:

- Koppelkansen energietransitie benutten
- Woningbouw als hefboom voor energietransitie, energieopslag (nieuw koppelen aan bestaand)

Tafel 4: Economie

Deze thematafel gaat over:

- Werkgelegenheid in en nabij de dorpen (bedrijven aan huis, zelfstandige ondernemingen, concentratie bedrijvigheid)
- Horeca, gezondheidszorg en vrijetijdseconomie
- Nieuwe verdienmodellen

Aandachtspunten opgehaald op 25 maart 2024:

- Agrarische bedrijven, behoud voedselproductie
- Relatie met 'omland' (bedrijven, voedselproductie, recreatie) - omgekeerde rolverdeling in ommeland?

Tafel 5: Mobiliteit en bereikbaarheid

Deze thematafel gaat over:

- Lokale mobiliteitstransitie (open, fietsen, openbaar vervoer, (deel)auto en parkeren
- Lange afstand mobiliteit - regionaal mobiliteitsnetwerk
- Vergroten regionaal mobiliteitsnetwerk door subregionale knopen beter te benutten

Aandachtspunten opgehaald op 25 maart 2024:

- Welke voorzieningen zijn noodzakelijk voor behoud van leefbaarheid (ook in relatie tot omvang van een kern)
- Parkeerbeleid

Hierna neemt iedereen deel aan één van de thematafels over de Dorpenstrategie. Iedereen kan deel nemen aan drie thematafels. Na de deelname aan de thematafels geven de gespreksleiders plenair een terugkoppeling op hoofdlijnen van hetgeen is besproken. De input wordt opgenomen in een separaat overzicht.

Vervolg

- Op korte termijn volgt het 1^e bestuurlijk overleg met 'Brabant' over de Dorpenstrategie;
- De raden en waterschap Aa en Maas zullen betrokken blijven bij de verdere invulling van de Dorpenstrategie. U zult in het verdere traject worden meegenomen in de vervolgstappen. De vorm is nog niet bekend, maar dit zou kunnen via tussentijdse raadsinformatiebrieven of een bijeenkomst. We zullen samen blijven optrekken in het traject;

- Er wordt een pakket aan raden voorgelegd met betrekking tot de besluitvorming over de Regionale Ontwikkelstrategie waarin de 'wensen en bedenkingen' zijn opgenomen. Hierin wordt ook de brief met de reactie van de provincie op de Regionale Ontwikkelstrategie opgenomen.

Afsluiting

John Bankers bedankt als gastheer iedereen voor het inbrengen van 'wensen en bedenkingen' op de Regionale Ontwikkelstrategie Zuid-Oost Brabant en inbreng voor de Dorpenstrategie voor de Peel. Hij benadrukt nogmaals dat de Dorpenstrategie niet de zoveelste visie zal worden, maar een vertaling van de Regionale Ontwikkelstrategie naar concrete resultaten voor onze dorpen en wijken die de leefbaarheid zullen versterken en vergroten. Hij doet de oproep om er samen voor te zorgen dat de Dorpenstrategie daarvoor het middel is.